

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési árak: Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona. • Hirdetések milliméter számítás szerint. Egy hasábos milliméter-sor egyszer körülve 10 fillér, többször beiktatva egyenkint 8 fillér. • Nyilt-tér petitsoronként 1 korona. • A kiadóhivatal körforgalmi telefonja 84. szám. • Megjelenik minden vasárnap reggel.

Asszonyok

maradtak itthon, elment a párjuk, elment a fiuk, ugy maradtak, mint szedett szőlőg, csak a redőket szántó gond és a szivet sorvasztó bánat maradt velük... és tekintgetnek a jövőre felé: hogy lesz? mint lesz?

Hát jól teszitek, elárvultasszonyok, csak fürkészetek az eljövendő idők felé, csak táplálatok nyugtalankodó agyatokban a nagy holnap kérdését.

Mert senkit sem éget ez a kérdés olyan nagyon, mint titeket.

Hogy most hogy van, azt tudjátok, hiszen megmondja a szivetek, minden idegszálak. Most sóhajtással ébredtek, nehéz robottal élitek a napokat, könnyel sózzátok az ételket, esztendő s bűjtöt tartatok a nagy drágaság miatt és rettegve várjátok a következő napot. Ami bánat és gond, ami munka és keserűség csak elképzelhető, az most mind a ti vállatok nyomja. És ti ezt a kálváriát terhet éppen olyan hőiesen, éppen olyan emberföltött erővel viseltek, mint az embereitek a magukéit odakünn... Lesz-e érte elismerés, hála?

Amióta a világ világ, még soha olyan terhes kötelességek nem fogták igába a nőt, mint most és még soha olyan szörnyű erőpróbát nem állott ki a nő, mint most. Milliő és milliő asszony, leány: gondoljatok a holnapra, arra a holnapra, a mely a véres māt fogja követni.

A társadalomnak szüksége van a nőre minden téren, nagyobb szüksége lesz reá, mint bármikor ezeleőt. Asszonyok, keressétek és találjátok meg egymás segítő kezét, küzdjétek, mint ahogy küzdetek is, a férfakkal együtt a jobb jövőre. És a jövőre kutató kérdések százaira: hogy mint lesz?... feleletet ad a jelen: a ti fenséges munkálkodástok ideje. Munkálkodástoké, mely termel, mely épít, gazdagít: biztos záloga a jövőre.

Akik ma együtt szenvednek, kell, hogy holnap egyformán élvezzék a megváltott világ emberének jogait.

Bresztlitovszki tárgyalások

A Magyar Távirati Irodának jelentik: Január hó 18-án a politikai és területi kérdések rendezéséről tárgyaló bizottság megegyezett a megszállott területek kivándorolt lakosságának visszatelepítésére nézve. Az önrendelkezésről való döntés tekintetében a németek ragaszkodtak a képviselőtestületek döntéséhez, Trockij ellenben a legszélesebb népszavazáshoz. A kérdés megvitatását elnapolták. Tárgyalták azután azokat a kérdéseket, melyek legyenek határai ama területeknek, a melyek majd sorsukról döntenek. Hoffmann tábornok ez ügyben kijelölt térképet terjesztett elő. A kérdés tárgyalását elnapolták.

Trockij bejelentette, hogy belpolitikai okok miatt egy hétre Pétervárra utazik. Ezalatt Joffe vezeti az orosz delegáció tárgyalásait.

A központi hatalmak képviselői reménységüket fejezték ki, hogy Trockij visszatérése után sikerülni fog a megegyezés.

Beszélgetés Kolbenschlag Béla alispánnal.

A járási főszolgabírói hivatal inspicálására csütörtökön este városunkba érkezett Kolbenschlag Béla, vármegyénk új alispánja.

A rövid péntek délelőtti itléte idején módot adott — kérésünkre, — hogy megismerhessük személyét, gondolkodásmódját, véleményét erről-arról: a rekvirálásról, a vármegye lisztzükségletének biztosításáról, a hazafiságról, a megye árváinak segélyezéséről, a közgazgatás működéséről, a jegyzőkről, a háborúról, munkásokról... sok mindenről, ami most oly sajnosan aktuális.

A beszélgetés során minden mondatából kiérezttük azt a felelősséget, mire állása kötelezi, a tudást, mely erre a fontos állásra hivatott tette, azt a nagy látókört, mely a dolgokat helyes megvilágításba mutatja.

Minden mondatát, melylyel a rekvirálás várható eredményéről nyilatkozott, a helyzetnek az az ismerete jellemzi, melynek megismerése mindenkit „kötelességteljesítővé” tenne és így a rekvirálást siker jutalmazná. Ő pontosan elszámolja, hány ezer a megye ellátottjainak száma, mennyi a termelő és hogy ezek fejkvótájának leszállítása következtében, hány vagon fölöslegnek kellene mutatkozni. De bármily oldalról is világítja meg a vármegye helyzetét, mindig előbukkanik: a ha, az a föltevés, hogy a lakosság megérti a kérést és olyan lesz, mint volt, mikor még tudott lelkesedni a haza iránti áldozatért.

Nagy lélekismerettel beszélt a változásról, melyen az emberek átmentek, míg a hazafias lelkesedésből a legrutabb egoizmus lett. Ismeri az embereket, a háború negyedik évének emberét és ebből a nézőpontból ítél és ez végtelenül megnyugtató nekünk, kik ismerjük és szenvedjük a járásunk szomorú viszonyait.

A kérdésünkre, hogy nem tartja-e elérkezettnek az időt a vármegye özvegyeinek, árváinak segélyezésére egy nagyobb társadalmi akció megindítását, teljes részletességgel

számolta el a vármegye részéről már eddig történt intézkedéseket. Annyi érzéssel beszélt az árvákról az özvegyekről, a rokkantokról és a jövőjükéről, hogy az érző szívu adminisztrátorra ismertünk, ki sokat, de sokat gondolhat a jövőre.

Nagy, megvel társadalmi akció helyett helyesebbnek tartja a járás területére szorított filantrop működést és itt kialakult a vélemény, hogy a takarékpénztárak az évi nyereségeikből adhatnának nagyobb összeget a járási hadi-alapra és adhatna bőven a járás lakossága, mely oly gazdag, hogy áldozhat.

Hogy a járás közönsége a VII. hadikölcsönre közel 4 milliő koronát jegyzett, legtöbbit a megye összes járásai között, az csak természetes és ezt el is várták, mert — hogy az alispán ur gesztusát betűre váltsam — itt fejen felül gazdagodtak meg az emberek. De mindamellett ezuton küldi köszönetét a járás közönségének.

Bátor voltam megjegyezni, hogy szívesen adnánk mi még hadikölcsönt, a 150 vagon beszolgáltatandó gabona helyett, de ajánlatomra mosolyogva jegyezte meg: „ha a pénzt meg lehetne enni”...

És hogy bementem: a 150 vagon aligha tudjuk megközelíteni, hiába a pontos számítás, megjegyezte, hogy bort hány vagonnal tudnánk szállítani?... Az egész megye által beszolgáltatandó 2500 vagonban állapodtunk meg, csak sajnós, a közlelmezési hivatal ezt még nem fogadja el gabona helyett.

A közigazgatás rettentő nagy munkateljesítményre fordult a beszélgetés, a jegyzőkre, kiket annyiszor, jogosulatlanul támadnak. Ők a háború rabszolgái, malomtaposói, kik a gépezet hajják, kiken a rendelkezések sorsa fordul meg. Szerettem volna leírni minden szavát, amit a jegyzők dicséretül mondott, hogy így biztatást vigyek a falvakba, ahol most oly nagy a keserűség, a munka és a verejtkezés: a vármegye alispánja nagyon jól ismeri az ő munkásságukat.

Sok mindenről szó került még, de bucsuzól csak azt kötötte a

lelkemre: hogy buzdítsunk a hazafiságra, a kötelességteljesítésre a harcoló katonáinkkal szemben; mindenki tartsa legszentebb kötelességének a gabonájából oda adni azt a részt, amit a szenvedő véreinknek kérnek, mindenki győzze le önmagában az önzést, hogy a rekvirálás meghozza azt a kívánt eredményt, mely feltétele minden erőnek.

Az alispán ur üzenetét im átadom a nyilvánosságnak, abban a hitben, hogy a járás közönsége meg fog tenni minden embertől kívánhatót, mikép a mult erre reményt ad.

Az alispán Tapolczáról Balatonfüreden át Budapestre utazott, hogy a Közlelmezési Hivatalban előszóval is előadja és megmagyarázza a vármegye helyzetét és ha lehet, engedményt kér a kiszabott nagy mennyiségből.

A „fejlődés.”

Igazán bámulatos, mennyire kiszélesedett ez a postaügy. Már a vérbeli rokonságot is megállapították a lakáshiánnyal, pedig semmi köze hozzá. Hiába kapcsolják össze a kettőt a „fejlődés”-sel. A fejlődés nem éppen azt kívánja, hogy a posta kihelyeztessék és a város csak a temető mellett épüljön tovább.

Érdekkel olvastam e lap mult heti számában megjelent „Nincs lakás” című cikket. Különösen azt a részét, mely tényleg a lakáshiánnyal foglalkozik. Ez az általános baj olyan veszedelmes Tapolczán, hogy parancsoló szükség e problémával foglalkozni. De csak egy megoldás van, ha a kladó lakások számát emeljük.

Nem hiszem, hogy ez az új házak építésével sikerüljön, mert házat építeni mostanában nem lehet, sőt még jó sokáig sem a békekötés után. A lakásinség pedig már most jelentkezett, tehát ideiglenes intézkedésekkel kell a bajon segíteni. A hatóságra vár a feladat, hogy budapesti mintára a lakásrendeletnek nálunk is érvényt szerezzen.

De nem volt céloim a lakáshiány kérdésével és megoldásával foglalkozni, a város fejlesztésének útjára akartam rávezetni azokat, kik a mult heti cikk nyomán rosz utra tévedtek.

Nem lehet a képviselőtestület feladata elősegíteni egy külső városrészt pompázó kiépülést, mikor bent a városban is beépítetlen területek vannak, mikor két lépéssel jobbra, vagy bajra, a főutcából a faluba érünk.

Szabad-e a külső területek beépítését mesterségesen siettetni addig, mielőtt a falu eltűnnék a városból? A városiaság jellege mégis csak azt követeli, hogy a város belső utcái épüljenek ki szép házsorokká, tehát a város hivatásos gondozóinak ezt kell maguk elé tűzni.

Azt hiszem, sokkal több értéke van egy emeletes háznak a Bacsányi-utcában, mint a temető mellett, még ha a nagy telekárát is számításba vesszük. És azt hiszem, értékesebb az a lakás is benne a városban, mint künn a réten. Tehát arra kell törekednünk, hogy a mellék-utcáinkon a háztulajdonosok építsenek többlakásos házakat, — és biztatásul a tízévi adómentességen kívül újabb tíz évet kell biztosítani nekik.

Szóval minden tehetségünkkel azon kell lennünk, hogy a mellék-utcáink kiépüljenek, a falu eltűnjön a városból és akkor bizonyára elegendő lakás lesz Tapolczán és nem kell mesterséges propagandával a réteket és mezőket beépíteni.

Igenis, nem szabad semmi intézményt a város belső területéről kivinni csak azért, hogy annak kapcsolata új utca épüljön, hanem inkább azon kell lenni, hogy a kihalt városrészeket valami módon eleve nebbé tegyük. Hova jutnánk, ha annak kedvéért, hogy a Wallner-telek kiépüljön, oda tennék a postát; hogy a gyulakeszi ut is fejlőd- jék, oda vinnék a járásbírósgát, hogy a halápi uton is épüljenek a házak, kivinnék a szolgabírósgát, hogy a kisapáti ut se maradjon árva, oda építenék a városházát.

Ugy-e urak, be kell látni, hogy ez nem az a „fejlődés“-program, melyet elfogadhatnának azok, kik a város ügyeit intézik. A magán- házak épülhetnek ott, ahol a tulaj- donosnak tetszik, de azt is a cél vezet, hogy a háza bent legyen a városban, és az a hiúság, hogy legalább olyan szép legyen mint a szomszéd, hogy annak a háza el ne nyomja egészen. De hivatalt, középületet csak azért kivinni a város határába, hogy a szomszéd- ságában házak épüljenek, bűn éppen a fejlődés szempontjából, és csak a magánérdeket szolgálja, az enyém- et, mert házam a közelben van, vagy telket vettem spekulációra.

Tehát a város fejlődése akkor halad jó uton, ha a belváros meg- marad belvárosnak és a „fejlődés“ nem degradálja. Itt, a belvárosban vannak a hivatalok, intézetek, üzle- tek, tehát jó, ha ezekhez közel van a posta, mert ez ide tartozik. Tagadja e valaki, hogy a posta mostani el- helyezése kényelmes volt? ... állít- ja-e valaki, hogy a sümeget uton jobb helyen lesz? Szavaztassák meg a lakosságot, majd megtudják, melyik pártnak van igaza.

De vitán felül van, hogy szétfor- gácsolni a hivatalokat, nem prakti- kus és hogy a „fejlődés“ nevében nem szabad azt kívánni, hogy a meglévő jót feláldozzuk a — teme- tőért, aminek beépítésére még vagy jó sok esztendő után kerülhetne a sor. Ennyire a jövőért nem élünk.

Belvárosi.

10 fillérért egy citromot

pótolhat az Apollo citromtab- lettával. 25 tablettát tartalmazó doboz kapható 2 kor. 50 fill-ért.

KOVÁCS LASZLÓ gyógyszerész nél. Ugyanott

kitűnő szappanok, illatszerek stb előnyösen beszerezhetők.

Any- és csecsemővédelem.

Irta: Fogl János, állami polgári iskolai igazgató.

II.

Leányaink serdülő korukban ve- szik magukra Hymen rózsaláncát. Oly korban jutnak az anyaság álla- potába, amidőn sem kellő élettapsz- talattal nem rendelkeznek, sem al- kalmuk nem volt szexuális felvilágo- sításokban részesülni. Mikor, hol és kitől tanulhatta volna a főkö- tő alá került hajadon azokat az ismer- reket, amelyek eddig reá nézve tilalomfák voltak s amelyek szemé- reméretét sértették. E tekintetben nagyon fontos szociális intézményt létesített néhány évvel ezelőtt Kolozs- vár városának néhány buzgó em- berbarátja az u. n. „Anyakiskola“- jával. Ezen iskola célja az anyák- nak magasztos hivatásukra való nevelése, tanáccsal és utbaigazítá- sal való ellátása. E cél eléréseért háromirányu működést követ: 1. Az intelligensebb anyák részére sorozatos előadásokat tart, amelynek tárgyai: az anya életmódja az áldott- ság idején; a menstruáció és ter- hesség; a csecsemőnevelés; a gyer- mekbetegségek; a szellemi abnor- mitások a gyermekkorban stb. 2. A város külső részeiben u. n. szülői értekezleteket szervez, melyeken a meglévő anyák orvosi tanácsok- ban részesülnek gyermekeik ápo- lását illetőleg. 3. A szülői értekez- letekre az anyák gyermekeiket is elhozhatják, ezeket ott megvizsgál- ják, a legjobban ápolat és gondozott csecsemők anyja jutalomban részes- sül, azok az anyák pedig, akik szegénységük miatt kéllően nem táplálhatják csecsemőjüket, pénz- beli támogatásban részesülnek. Az anyák iskoláját és a szülői érte- kezeteket a társadalom minden rétegéből óriási érdeklődéssel látog- atják, ami világosan igazolja azt, hogy ily szociális intézményre ége- tően szükség van.

A tudatlanságon kívül az erköl- csiség súlyedésében látom a baj forrását. Az erre vonatkozó min- dennapi tapasztalatok valóban rémtü- letesek. A nagyvárosi társadalmi és morális betegségek ma már meg- fertőztették az egyszerű falvak rom- latlan népét is. Ennek végzetes következménye, hogy a természetes halál mellett annyira elterjedt a mesterséges gyermekhalál. Az an- gyalcsinlás és a gyermekkereskedé- lem különféle fajait úgyszólván büntet- lenül folytatják országszerte a lelketlen egyének. A vadházassá- gokból és a tiltott szerelmi viszony- ból származó gyermekek megdöb- bentő hányada a szülők bünsős erkölcsatlansága miatt veszíti életét.

Közegészségügyünk hiányosságai ismeretesek. Közönségünk még min- dig fél a patikától. Vannak vidékek, ahol 20—30 községben egyetlen orvos működik. A lelkiismeretes szakképzett bábák ritkák, a kuro- szolók és javasasszonyok száma annál nagyobb. Az orvosi segély és a gyógyszerek drágák.

Nemcsak a mostani háborus, ha- nem általában a nehéz megélhetési viszonyok, különösen a szaporább néposztályok ujszülötteit tizedelik. A kézikeresetből élő cselédek nin- csenek tekintettel az anyaság álla- potára. Az áldott állapotban lévő munkások, kigazdák és a kéz- művesek feleségei szülés előtt és után is alig kimélik magukat, mert a megélhetés kényszeríti őket a kenyérkereseti munkára. Csak ter- mészetes, ha a nehéz munkában elcsigázott asszonyok satnya, élet-

erő nélküli utódokat hoznak a világra. Még valamiről nem szabad elfelejt- keznünk. Tapolcza község multkor közölt gyermekhalálzási statisztik-ájából kiténik, hogy a legtöbb cse- csemőt testi gyengeség (fejtletlenség) és gyomor—bél—hurut következté- ben ragadta el a halál. Kétségte- len, hogy mindkét baj oka a fogyá- tékos rossz táplálkozás. S miután a csecsemő fő tápláléka a tej, arról kellene gondoskodni, hogy ez kellő mennyiségben és kifogástalan minő- ségben álljon a kisdedek rendel- kezésére. A jól táplálkozó s tejjel bíró anya gyermeke csak ritkán esik áldozatul a jelzett két bajnak. Annál nagyobb baj fenyegeti azokat a csecsemőket, amelyek anyatej hiányában mesterséges uton táplál- tatnak. A tehéntej manap oly hozzá- férhetetlen és drága élelmicikk, hogy ez csak a tehéntartó gazdál- kodó néprétegek asztalán található. A fogyasztóközönségnek különös protekcióna van szüksége, hogy néhanapján hozzájuthasson egy findza tejhez. És vajjon a keres- kedelem utján vagy a termelőtől beszerzett tehéntejjel aggodalom nél- küli odaadható-e a csecsemőnek? Bizony csak nagy kockázat árán. Ki tudná azt ellenőrizni, hogy a tej egészséges vagy beteg állattól származik-e? A tejnek vízzel való keverését a törvény szigoruan tiltja ugyan, de ezen tilalom végrehaj- tása nem következetes és nem állandó.

A felsorolt bajok megszüntetése, illetve intenzív any- és csecsemő- védelem érdekében a következő reformjavaslatot ajánlom az illeté- kes hatóságok figyelmébe:

- 1.) Vidéki csoportokon haladé- katosan megszervezendő az *anyák iskolája*, ahol az anyák a gyermek- nevelés fontos feladatában oktatást és utbaigazítást nyernek.
- 2.) A ki gyermekével brutálisan bánik, azt pénz ellenében eladja, vagy a kire rábizonyodik magzat- elhajtás, az a büntett vétségét követi el, mely kiméletlen szigorral üldözendő.
- 3.) Állami és társadalmi uton *szülész-otthonok* létesítendőek, hol az arra szorult anyák a lebetegedés idejétől kezdve mindaddig megma- radhassanak, míg újból munkaképe- sekké válnak.
- 4.) Még mielőtt a gyermek meg- születik az állami és a társadalmi gyermekvédelem gondoskodjék hiva- talos gyámokról, kik a hozzájuk utalt lebetegedő asszonyokra és ujszülöttekre vonatkozó gyámolítási munkálatokat végzik s a kik a család- főt gyermeknevelés munkájá- ban ellenőrzik.
- 5.) Azok az anyák, kik ujszülött gyermekeiket anyatej hiányában nem szoptathatják, részessüljenek vegyi- leg felülvizsgált, hatóságilag ingyen kiszolgált kellő mennyiségű tejben, továbbá ingyen gyógyszer és orvosi kezelésben.
- 6.) A szülők csak a gyámható- ság beleegyezésével adhassák gyer- mekeiket rokonoknak vagy magta- lan idegeneknek felnevelés végett.
- 7.) Minden község köteleztessék legalább egy megbízható és szak- képzett szülész- nő alkalmazására s az orvosi állások annyira szaporit- tassanak, hogy egy orvos legfeljebb 3 községben működhessék hiva- talos alkalmazásban.

Adótárgyalások.

Furcsa szerepe van az államnak a mi életünkben. Mi a polgárok, teremtünk, kapálunk, fáradunk, minden idegünkkel azért vagyunk, hogy a vagyonunkat szaporítsuk, minden munkánkkal azért dolgo- zunk, hogy a jövődelmünk nagyobb legyen, minden álmatlan éjszakán azon gondolkozunk, hogyan tudnánk a konjunkturát kihasználni, — s egyszerre jön az Állam a maga mindenhatóságával és anélkül, hogy valami vérbeli köze volna a gyara- podásunkhoz, kiveszi a vámot a gabonánk- ból...

Szinte ne- vetséges, hogy micsoda fur- fanggal adóz- tat meg min- dent, a miből valamicskeha- szon sandit fe- léje. Mindun- talan előugrik valami új adó- val ez a vén

uzsorás: az Állam. És nagy büszkén viszi el a pénzeket, melyeket oly ügyesen varázsol elő — más zsebjéből.

Az állam a születése pillanatától kezdve *áldozatot* kíván lakóitól. Volt idő, mikor első sorban vér- áldozatot, és volt idő, mikor csak *pénzáldozatot*. És csodálatos, ahogy most a kettő együvé találkozik. Az állam háboruban van: a polgárai egy részétől vért, anyagi tönkre- jutást követel. Ugyan ez a háboru: sokaknak meg nyereséget hozott. A vért áldozók csillogó csecse- becsét kapnak, a tönkrementek szep szólamot: vigasztalásul. A kik nyereségre tettek szert, azoktól megelékszik egy kis *pénzáldozattal* is. Szóval az államnak a pénz is jó, a vér is jó, csak legyen.

Minden nap új adójavaslatokról, tervekről hallunk, pedig még csak most lépett életbe, amelyik tegnapi- elött volt új. Most tárgyalják elő- szőr az új adótörvény alapján a jövődelemadót, a vagyonadót és a hadinyereségadót és máris új adók napja tűnik fel a látóhatáron.

Hétfőn kezdte meg a bizottság a tapolczai járás adófizetőinek lélek-vizsgálatát. Mindenkiről van egy akta, melyben föl van tüntetve minden forrás, ahonnan a pénz- patakok csörgedeznek, a mód és eszköz, amelyek a gyarapodásra szolgáltak. Mondhatni, semmit sem vezet az állam oly pontosan, mint a véráldozat könyvét, meg az adó- fizetők lajstromát.

De míg a vért föltétlenül köve- teli, addig a pénzt valami tőle szokatlan formáság szerint: a pol- gárra bizza, mennyit akar fizetni. Őszinte vallomást kér: — embertől. De ez csak formáság. A lényeg az, hogy az előadó javaslatára a bizottság szabja meg az adót. Akinek viszonyait jobban ismerik, akinek kulisszái mögé jobban oda látnak, az többet fizet. Aki szép csöndbe, láрма nélkül rakta élére a pénzt, az kevéske *áldozattal* szabadul a bizottság színe elől.

A mi bizottságunk a legjobb lelkiismerettel tárgyalja a város, később majd a járás adófizetőinek dolgát. Igazán szerencsénk, hogy most, a bennünket oly régről ismerő *Martinecz Rikárd* pénzügyi tanácsos a kincstár képviselője. Ő már olyan jól ismer mindenkit, hogy legközelebb tud járni az

1918. jan
igazsághoz, h
az adófizetésn
Felkerestük
tőle egyet-m
érdeklő adó
dolga van. E
és késő esti
az anyagot a
Kérdésünk
got számitan
után, azt mor
— Minden
talan, mert v
van rossz.
minden egye
vizsgálja, h
jövödelmet
nyereség-adó
hozadékát, le
nára értékel
Kiváncsiak
ség adózásá
adatokat vo
— A java
adó alapul
előirányozva
84.294 koron
alapja 19.14
adó 16.757
adó alap a
korona, 91.
916. évről
három év e
adóalapot s
adója 179,
előirányzat
A szives
köszönye,
összeadni a
tendő adót.
Az össze
meggondolj
delmi-, vag
adót fizetü
lakossága r
koronával a
És mit
Vért és pén
külön is m
ad: iskolát,
Az állam
mindönk
szerencsége
nem kerül
kivető bizo
nek rajta
Hörgő dob
Halászikolt
A véres na
Rozsdaszín
Bágyadt s
A győző
S hallja a
A kürtök b
Hofehér m
Kényes sz
Nemzetek
És egy vil
Sápadt ar
Tépett h
A császár
A minden
S az uton
Egy vén e
Akit nem
És szeret
Vajjon
hangzot
gyalásor

igazsághoz, ha ugyan ezt a szavát az adófizetésnél használni lehet.

Felkerestük, hogy megtudjunk tőle egyet-mást a mindnyájunkat érdeklő adókévetésről. Rengeteg dolga van. Egész délelőtt tárgyal és késő estig tart, míg feldolgozza az anyagot a másnapi tárgyaláshoz.

Kérdésünkre, hogy mekkora átlagot számítanak egy kat. hold szőlő után, azt mondotta:

— Minden átlag valakire igazságtalan, mert van jó termő szőlő és van rossz. Tehát a bizottság minden egyes esetben külön megvizsgálja, hogy tényleg milyen jóvődelmet hozott a szőlő. Hadinyereség-adó alapul egy hold szőlő hozadékát, legtöbbször 1500 koronára értékeli.

Kíváncsiak voltunk *Tapolca* községe adózására, melyről a következő adatokat volt szives megemlíteni:

— A javaslat szerint *jövődelmadó* alapul 1,930,218 korona van előirányozva; az ebből várható adó 84,294 korona. *Tapolca vagyoadó* alapja 19,141,883 korona; ebből az adó 16,757 korona. A *hadinyereség-adó* alap az 1914. évről 153,946 korona, 915-ről 335,045 korona, 916. évről 1,086,681 korona; a három év együtt 1,575,672 korona adóalapot szolgáltat, melynek évi adója 179,091 korona volna az előirányzat szerint.

A szives felvilágosítást megköszönve, az első dolgom volt összeadni a három cím alatt fizetendő adót.

Az összeg rettentően nagy, ha meggondoljuk, hogy nemcsak jövődelmi-, vagyoni- és hadinyereség-adót fizetünk. Bizony *Tapolca* lakossága maga közel egy millió koronával adózik.

És mit nyújt ezért az állam? *Vért és pénzt* követel és ezenfelül külön is megfizetett mindent, amit ad: iskolát, postát, vasutat, kórházat. Az állam a legnagyobb uzsorás mindönnk között és csak az a szerencséje, hogy az ő jövődelmen nem kerül tárgyalásra az — adó-kivető bizottsághoz. Bizony elvernék rajta a port!

Történelem.

Hörgő dobok, trillázó trombiták, Halálsikoltás kék ajkakra fagyva: A véres nap most halványodik át Rozsdaszínű, békitő alkonyatba.

Bágyadt szemét rámereszi még A győző császár a holt katonákra, S halja a vert ellenség zörejét, A kürtök bús jelét, hogy hátra, hátra.

Hoféher ménje karcsu lábait Kényes szökéssel fürdeti a vérbe; Nemzetek haltak hősi halált ma itt És egy világ rengett meg zúgva, égve.

Sápadt arcú, fáradt tábornokok, Tépett hősök riadtan meghajolnak, A császáron félisten-fény ragyog: A mindenség maga is beleolvad.

S az úton jön egy ros parasztszeker, Egy vén ember ül rajt' szénára dőlve, Akit nem érdekel se fény, se vér És szeretettel néz a búzaföldre.

Vajon hány „őszinte vallomás” hangzott el a múlt heti adótárgyaláson?

HIREK.

Két világ.

***

A munkáskezek belekapaszkodtak a világ kerekébe, hogy a háborút, mely im a negyedik éve rohan velünk a szenvedés és a vér világútján, kiközzenték a szépséges békébe vezető utra. A munkáskezek, melyek fáradhatatlanul forgatták a kalapácsot, vonták a gyalut, irányították a gépeket, karba tevődtek: és megállt a gyárak üzeme, elcsöndesedtek a műhelyek, az nap nem készült építő szerszám, romboló fegyver, kard és ásó, az nap megállt az élet, melynek minden cseppjében benne tükrözőtt a munkás verejtéke.

Megállt az élet, a zajgó, a zsbongó, a hasznót hozó, mert a munkás letette a kalapácsot... és most érezzük: ezek a kezek forgatták a pörölyt, emelik a darut, szitják a kohót, ezek a karok döntik a szenet, csepelik a fáradságot, indítják a mozdonyt, ezek a mellék a fujtatók, amelyek üveget nevelnek a kvarcból, ez a tömb, mely a lángok örvényében meg tudja várni, hogy a vas olvadjon el előbb...

A munkáskezek karba tevődtek, hogy megmutassák a hatalmasoknak: nélkülünk nem lehet határozni élet és halál fölött, háborúról vagy békéről. Hiába a ti világok határozása: legyen harc, ha a mi világunk azt mondja: béke legyen. És a munkásság mint valami titáni, öntudatra ébredt erő, zúgja szerte széjjel a világba a szegénység azt a jogát, hogy békében akar élni. Kiáltásuk megrázza a világot, haragjuk bezúzza az ablakokat, fölszaggatja a sineket: megsebzti a földet... és ez mi nekünk fáj, mert mi vagyunk a föld, a ház, a vagyon, mi vagyunk azok, kik félünk a jövőtől, melyet ők kovácsolnak.

Mi szeretjük azt a régi rendet, melyben születtünk, melyben éltünk, melyben szereztünk, melyben parancsoltunk, mikor megszoktuk, hogy kívánságunk teljesülhetett, vagyunk elérhető volt. Mi minden idegünkkel, gondolatunkkal a régiért vagyunk és mi most minden idegünkkel az új világtól rettegünk.

Nézzétek a nagy városok utcáit: mint szaladnak föl a biztos emeletekre az emberek, kik félnek a munkásaradtól: mint menekül a Pénz az Erő elől. Lássátok: mint zuhan minden Vagyon értéke a Ninestelenek hangjára. Mert a nagy városok palotasorai között vakmerő emberek ezrei vonulnak föl, kik több kenyeret és még ennél is többet: békét kívánnak.

Minden országok városaiban, minden népek között egy szóban csendülnek össze az ajakak: béke! Munkások mondják: szűnjön meg a harc, legyen vége a gyűlölködésnek: emberek vagyunk, értsük meg egymást. És a munkásoknak egy a szívük dobbanása, egy az agyuk gondolata, mert az ő világuk: a szervezetség, mely erősebb minden szövetségnél. És ha eljő a pillanat, mikor a világ minden munkása egyetértően leteszi a szerszámot, mikor a munkáskezek mindenütt karba tevődnek: eljön a Megváltó és vége lesz a Gonoszság uralmának a földön, mely pokollá változtatta az édenünket.

Két világ viv most csatát egymással. És ó jaj, nálunk is áll a harc és nem azt mondják: mi minden

magyarok vagyunk, hanem hangzik visítón a szó: proletárok és hangzik a szó: kapitalisták. A szívünkbe szurnak a szavak, mert harcot jelentenek itt, a határokon belül, most, mikor csak egy hitvallásnak szabadna hangzania: magyar vagyok.

Hisz ebben a szóban bent van minden szenvedés és cél, ami egy a proletárral: mi már régen a világ napszamosai vagyunk. Mi vagyunk az egyetlen nép, mely nem akar a háborútól hódító győzelmet, csak békét és békét. Miért hát a különbözőség osztály és osztály között? Mi minden egyet akarunk, békét akarunk, a nyugalmas életet áhítjuk.

Meghalt *Tervey Imre*. Lesújtólag hatott a hír az egész Balatonvidéken, hogy kiskinizsi *Tervey Imre*, nyug. miniszteri tanácsos, a Lipót-rend lovagja, folyó hó 15-én, Budapesten, 60 éves korában meghalt. *Tervey* csak egy két éve vonult nyugalomba. Mint földművelésügyi miniszteri tanácsos több osztálynak volt főnöke s mint ilyen, intézkedéseivel maradandó emléket állított magának. Szabad idejét, mint révfülöpi szőlőbirtokos, a Balatonvidék felvirágoztatására szentelte. Leles, munkás hive volt a Balatonkultuszban, a mely egy nagy patrónusát gyászolja igaz érzéssel.

Adakozás. — *Szezemsky Gyula* Monostorapátiából 200 koronát küldött be hozzánk, hogy abból 50 koronát a katolikus, 50 koronát pedig az izraelita szegény gyermekek felruházására és 100 koronát a Vörös Adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

A vármegye alispánja *Tapolcán Kolbenschlag Béla*, vármegyénk alispánja, folyó hó 17-én este városunkba érkezett és másnap délelőtt a főszolgabírói hivatalban vizsgálatot tartott, amely alkalommal példás rendet és pontos ügykezelést tapasztalt. Ebéd után Balatonfüredre, onnan Budapestre utazott, hivatalos ügyekben.

Az oroszok. Érdekes jelenséggel találkozunk a héten, amikor az orosz hadifoglyokat hétfőn és szombaton az utcákon tömegesen láttuk. Minden orosz hadifogoly az utcán volt, kiöltözködve, takarosan, jókedvűen, mert az új átalakulást ünnepelték. Valami örömteljes, valami megnyugtató volt ezeknek az oroszoknak az ünnepelésében. Nemcsak újévüket ünnepelték meg, de hangos örömlüknek adtak kifejezést afölött is, hogy a békéről tárgyalnak s hogy nemsokára mennek — haza. És egyre mondják, mintha exkuzálni akarnák magukat, hogy nem azért kíváncznak haza, mert itt rossz dolguk lenne, hanem azért, mert mégis csak jobb — otthon.

A rekvirálás folyik, csak sajnos nem a legjobb eredménnyel biztat. Mint értesülünk, ha az eredmény nagyon alul marad a várakozásnak, új rekvirálást rendelnek el. Közös érdekünk, hogy egy újabb rekvirálás kellemetlenségétől megszabaduljunk, adja oda tehát mindenki lelkiismeretesen gabonájából a fölöslegét, mert annak minden szemére szükségük van harcoló katonáinknak.

Egy derék fiatal iparosunk hősi halála. A háboru kitörése előtti esztendőben, hosszabb külföldi tartózkodás után, telepedett meg *Tapolcán*, szülővárosában, — *Szollár Miklós* lakatos-iparos. A háboru őt is a harctérre szólította, a hol a

felebbvalói becsülését, tiszteletét birta kötelességtudásáért. December hó 14-én, az olasz harctéren, gránáttól találva, hősi halált halt ő is, mint sok ezer testvére, életét áldozta hazájáért. Szorgalmas, tehetséges volt mint iparos, kötelesságtudó volt mint katona, a miről a kitüntetések sora tanuskodik. Nem régen kapta meg a nagy ezüst vitézségi érmet. És most, mielőtt a külföldön szerzett ismereteit szülővárosa javára értékesítette volna, megtért a hősök közé, kiknek emléke örökké szent lesz előttünk.

Gazdaköri gyűlés. A *Tapolca-vidéki Gazdakör* igazgatóválasztmányára folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor, a kör hivatalos helyiségében, gyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: A gazdakör munkaprogramjának megállapítása, az 1918. évi közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása, folyó ügyek és netáni indítványok.

A zalaegerszegi huszárokért. A múlt héten a zalaegerszegi 6-os huszárezred rokkantjai, özvegyei és árvái javára nagyszabású hangverseny volt, a mely a kiváló erkölcsi sikeren felül, több mint harmincezer koronát juttatott a nemes célra. Bármennyire szép összeg is a hangverseny anyagi eredménye, mégis kevés arra a célra, amelyre a gyűjtés megindult. A rendezőség felhívására a legnagyobb készséggel tesszünk eleget akkor, midőn közönségünket a jelzett cél támogatására felhívjuk, kérvén, hogy jadamányaikkal tegyék lehetővé a hős huszárezred rokkantjainak, özvegyeinek és árváinak segélyezését. Adományokat lapunk is elfogad és illetékes helyére juttat.

Muraköz visszacsatolása a zágrábi érsekségtől. Amint jól értesült helyről halljuk, a kultuskormány és a zágrábi érsekség között, a legközelebb tárgyalás fog megindulni Muraköznek magyar püspökséghez csatolása érdekében. A zágrábi érsek állítólag nem támaszt nehézséget a Muraköz visszacsatolása elé, de ennek ellenében azt kívánja, hogy a pécsi püspökség joghatósága alá tartozó horvátországi részt kárpótlásul csatolják a zágrábi érseki egyházmegyéhez. A visszacsatolással véget vetnének ama áldatlan harcnak, amelyet a horvát papok a muraközi magyarosítás ellen vívnak és amely már oly sok kellemetlenséget okozott a muraközi magyarságnak.

A balatoni villamosművek. A Balatoni Szövetség tudvalevőleg a múlt év elején egy millió korona alaptőkével részvénytársaságot alapított abból a célból, hogy ezzel a balatoni villamosművek ügyét rendezze. Ugy látszik azonban, hogy ez az összeg kevés volt a rendezéshez, mert az igazgatóság most elhatározta, hogy az egy millió részvénytőkét felemeli két millióra.

Szabad az élelmiszer szállítás kézipodgyásként. Nagy horderejű döntést hozott a belügyminiszter. Kimondja ebben a döntésben, hogy vasuton, kézi podgyász gyanánt, az ország határain belül, mindenki szállíthat élelmet, szállítási igazolvány nélkül is.

A köztisztviselők zalaegerszegi beszerzési csoportja már egy hónap előtt felhívta a tapolczi főkcsoporthat, hogy sürgönyileg jelentse be több élelmicikkből a szükséges mennyiséget. A tapolczi érdekeltség megalakult, azonnal be is jelentette szükségletének mennyiségét, azonban

azóta már több mint egy hónap elmulott és a központi csoporttól még sem élelmicikk, de még egy sor irás sem érkezett arról, vajjon miben részesülnek a fiókcsoport tagjai. — Ugy halljuk, hogy Zalaegerszegén már megindult az élelmi cikkek kiadása. Mi lesz a vidékkel? Mert hát itt is nagy szükség volna egyre másra, hiszen a vidéki tisztviselő éppen úgy érzi súlyát a hiánynak, mint a központi tisztviselő.

Fényképet kell vinni a cseléd-könyvek kiállításához. Január elsejétől kezdve életbe lépett a rendelet az arcképes cselédkönyvekről. A cselédnek könyveiket be kell cserélni arcképpel ellátottakra.

Levél a szerkesztőhöz a posta-ügyben. — Kedves Szerkesztő ur! Még egy szavam volna a posta körül, amennyiben Nagy Samu polgártársam tájékoztatásomra hivatkozik és közbiztonságért nem akar Kővágóórsra jönni.

Ha már tájékoztatásomat el is ismerném, csak az nem tetszik az egészben, hogy éppen csak a Billege felé lakó polgártársaink kurjogtatnak.

Miért nem lamentál a billegéi postáért, a tisztán köz- és nemes cél eléréséért maga a város, az adóhivatal, a bíróság, a pénzügyőrség stb, a kereskedők, az ügyvédek, a hivatalnokok?

Ha a polgártárs lelkéből kell olvasnom, mégis csak saját érdekét látom előtérbe tolvá, mert világosan kilóg a lóláb.

Ami a közbiztonságot illeti, azzal ne versenyezzünk, de mégis jó, kedves polgártársam, hogy 13—14 km. távolságra lakunk egymástól.

Magam részéről öszintén, önzetlenül eddig papírra fektetett véleményem után, befejeztem a posta körül való polemizálást.

Id. **Marton Samu**, Kővágóórs

A távbeszélő-díjszabás megváltoztatása. Folyó hó 15-ével a környélbeli és törvényhatósági távbeszélő viszonylatokban a beszélgetések átalányozása megszűnik. Az előfizetők az átalányért csak a helyi hálózatban beszélgethetnek. Egyéb-ként a távolsági forgalomban megalapított díjért

- I. zóna 0—25 km.-ig 25 fillér
- II. " 25—50 " 50 fillér
- III. " 50—100 " 1 korona
- IV. " 100—100 " 2 korona
- V. " 200 km.-en felül 3 korona.

Előfizetési díj főállomásnál: alap díj 120 korona, háborus pótlék 120 kor., összesen 240 korona. Első mellékállomás 40 kor., háborus pótlék 32 kor., összesen 72 kor. A többi mellékállomás egyenként 24 korona, háborus pótlék 48 korona, összesen 72 korona. Ezenkívül minden új előfizető főállomásért 100 kor. belépési díjat, mellékállomásért 50 koronát fizet. Nyilvános helyiségekben felszerelt főállomásnál: alapdíj 180 korona, háborus pótlék 180 korona összesen 360 korona. Első mellékállomásnál 60 kor., háborus pótlék 12 kor., összesen 72 kor. A többi mellékállomásnál egyenként 24 kor., háborus pótlék 48 korona, összesen 72 kor. A belépési díj itt is a főállomásnál 100 kor., mellékállomásnál 50 korona. Díjkezdésményes állomások: főállomás 60 kor., háborus pótlék 60 kor., összesen 120 korona. Első mellékállomás 20 kor., háborus pótlék 52 kor., összesen 72 korona. Belépési díj: főállomásért 50 kor., mellékállomásért 25 korona.

Szerkesztői üzenetek. Belzebub: Annyi sok igazságot nem lehet újságba tenni. **Ismeretlen:** Levelét későn kaptam.

Uj vállalat. Egy körlevél van előttünk, melyet nem hallgathatunk el olvasóink elől. Hivatásunknak tartjuk nemcsak a társadalmi mozgalmakról hírt adni, emberi cselekedeteket megjegyzéssel kísélni, hanem közgazdasági életünk jelen ségeivel is foglalkozni. Mert higgyék el, nagyon fontos ma, a pénzűrség idején, ismerni azokat a vállalatokat, melyeknek részvényei jók és időben megtudni azokat a terveket, melyek esetleg haszonnal járhatnak. Ma, mikor, az idegen vállalatokban való börzei részvétel annyi keserűséget okozott, sokaknak fokozott figyelemmel kell lenniök a helyi közgazdasági hírek iránt, melyek vagyoni helyzetünk javulásával kecsegtetnek. Hangsúlyozzuk, nemcsak a lokalpatriotizmus követeli a figyelmet, hanem a saját jól felfogott érdekünk. Egy kombinált tranzakcióról van szó; egy régi vállalat tőkeemelésevel egyidőben, fuzionál egy másik intézményünkkel, és a kettő együtt, mint tőkeerős, nagy hivatottságu vállalat van hivatva nemcsak városunk javát szolgálni, hanem a részvényeseinek is nagy hasznot biztosítani. Tehát okosan jár el az, aki részvényt jegyez az új vállalatnál. A címe: Első Tapolczai Kutya-Posta. Cég vezető: Plantovics Jancsi. Székhelye: Tapolcza. Működési köre: Járatot tart a Kossuth Lajos-utca, Szent-háromság-tér, Deák Ferenc-utca, Keszthelyi-utca, Köztemető-ut, Városvége, és az új posta között. Vállalja a postai csomagok fuvarozását, biztosítva az Európai Utipodgyász Részvénytársaságnál — sértetlenség ellen. — A vállalat életrevalóságáról nem akarunk szót vesztegetni, hisz a terv nagyszerű: a posta kihelyezésevel egyidőben egy oly vállalatot alakítani, melyet a közönség legszélesebb rétegben fog igénybe venni. Példa ide az a nagy keresettség, melynek eddig is örvendett, az egy fogatával. Most csak az a fontos, hogy a közönség megértse a kínáló kitűnő üzletet és siessen a részvényjegyzéssel, mert mint értesülünk, egy konzorcium erősen dolgozik abban az irányban, hogy magának szerezzék meg a vállalatot. A konzorcium tagjai, mint tudósítónk mondja, jobbára a Temető-körül városrész lakóiból kerültek ki, kik így akarják maguknak biztosítani, privilegizálni a „fejlődés” szent fogalmát. Érdekkel várjuk a vállalat megalakulása körül megindult „kavarodás” fejleményeit, csak félünk, hogy a „kutyák” is szót kérnek és éjjelente túl hangosan ugatják: fejlődés, fejlődés!!

Nyilvános köszönetek.

Hálásan köszönjük a mély gyászunkban kifejezett szives részvételt. **Csöndes-család.**

Károly Lajosné urasszony Gyöngyösről 300 koronás alapítványt volt szives tenni egyesületünk embaráti céljaira és 50 koronát adott a szegények között való kiosztásra, mely kegyességéért fogadjuk hálás köszönetünket.

Az izr. Krajcáregyesület.

Petőfi utca 14 sz. alatt levő

házamat

szabadkézből eladom.

Özv. KERBLER Károlyné

1 háromnegyedéves mangalica

fajkan eladó

CSEKÓ Lajos ispánnál, N.-Gulács,

A hadisegélyezés új rendje.

Megjelent a honvédelmi miniszternek a hadisegélyek új rendjének alkalmazásáról szóló rendelete, amely a hadisegélyt élvezők körében bizonyára örömet fog kelteni, mert az új rendelet a hadisegélyek összegét, amely eddig a felnőtteknél napi 70 fillér, a gyermekekénél 35 fillér volt, közel még egyszer annyira emeli föl s ezenkívül lakbérrel is segítyezi az arra szorulókat.

A hadisegély nagyságára vonatkozólag három osztályt állapít meg a rendelet, ebből bennünket közelebbről a nagy és kisközségek lakói részére megállapított segítyezés mértéke érdekel.

Ez szerint Tapolczán és a járás többi községeiben a segíty a következő:

1 személy után	36 K.	10 K.	lakbér.
2 " " "	60 " " "	" " "	" " "
3 " " "	80 " " "	" " "	" " "
4 " " "	100 " " "	15 " " "	" " "
5 " " "	115 " " "	" " "	" " "
6 " " "	130 " " "	" " "	" " "
7 " " "	145 " " "	20 " " "	" " "
8 " " "	160 " " "	" " "	" " "
9 " " "	175 " " "	" " "	" " "
10 " " "	190 " " "	25 " " "	" " "
10-nél több	200 " " "	" " "	" " "

A rendelet részletesen felsorolja, hogy kik után élvezhet a család hadisegélyt. A hadisegélyre jogosítottakat újból össze kell írni.

Hadisegélyre minden hadbavonult tiszt és legénységi állományú egyén hozzátartozója jogosult, kivéve a hivatásos katonai személyek hozzátartozóját. A családtagok azonban csak abban az esetben részesülnek segítyben, ha arra tényleg rá vannak szorulva, vagyis ha a létfenntartásukra elegendő, állandó ellátásban nem részesülnek, vagy ha magukat vagyoniuk jövődelméből vagy keresetből fenntartani nem tudják és ha őket a bevonulás időpontjában a hadbavonult tartotta el, vagy ha a bevonulás után olyan helyzetbe jutnak, hogy a hadbavonult részéről való eltartásra lennének rászorulva.

Igen fontos és lényeges ujítása a rendeletnek, hogy minden községben egy **öttagu hadisegély**-véleményező bizottságot kell alakítani, melynek tagjai nők is lehetnek. Ez a bizottság lesz hivatva javaslatot tenni minden egyes esetben, hogy kik részesüljenek hadisegélyben s ennek összege mekkora legyen. A bizottságnak, a szándékos munkakerülés meggátolása céljából, ügyelni kell arra, hogy olyannak ne javasoljon hadisegélyt, aki neki megfelelő munkával biztosíthatná megélhetését, de dolgozni nem akar dacára annak, hogy ebben elfogadható ok (pl. testi gyengeség betegség, apró gyermekek gondozása) nem gátolja.

A hadisegélyek ügyében beadott fellebbezések, valamint a segíty-megállapítás ellen beadott felszólalásokat vármegyénk területén a Zalaegerszegen alakított Hadisegély felszólalási bizottsághoz kell intézni. Az új hadisegélyek **1917. évi november 1-ig visszamenőleg** állapítandók meg.

A hadisegélyek újboli és nagyobb megállapítását a drágasági viszonyok vonták maguk után, ami méltányos is, — azonban mint azt a rendelet helyesen megjegyzi, a nagyobb segíty ne a munkakerülésre adjon alkalmat. Ma dolgozni kell mindenkinek és a háború tartama óta

alig volt nagyobb szükség az épkezéslábú ember munkaerejének kihasználására mint arra most és a közelgő gazdasági év kezdetén szükség lesz. Kitartás a munkában, takarékoság életünk egész rendjében biztosíthatja nemcsak az itthonlévők, hanem a harctéren küzdő véreink zavartalan ellátását is.

Ezek az erények vezessék ma e hazának minden rangu és nemű honpolgárát és honleányát, akkor küzdelmünk talán utolsó mérközése bizonyára a győzelemhez vezet.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Hirdetmény

A cselédtartó gazdák ezennel felhivatnak, hogy cselédeknek járó konvenciót a város főjegyzői hivatalában hétfőn, vagy folyó hó 21-én reggel 8 órakor pontosan bejelentsek.

Az előljáróság.

RÉZGÁLIC

kapható: PAUK VILMOS cégnél

Csány László utca 28. számú **házamat** szabadkézből eladom. Bővebbet HORVÁTH István Hegyes d

Sagori meszet, trifaili portlandcmentet

zsákban és hordóban szállít LÁSZLÓ SÁNDOR SÜMEG. Ajánlattal szivesen szolgál.

Kiadó egy **butorozott szoba** özv. CSÖNDES Józsefnél.

200 koronát fizetek

annak, aki mielőbb 3—4 szobás, megfelelő, lakást szerez. KOVÁCS László gyógyszerész.

Mekler Józsefné Kossuth Lajos-utcai házat, melyben 2 lakás, üzlet és kerthelyiség is van,

szabadkézből eladom. Bővebbet VALDAI SÁNDORNÁL Tapolcza. 8—2

Szőlőgazdák figyelmébe!

RÉZGÁLIC

megérkezett és míg a készlet tart, előnyös áron kapható, **Kaszás Soma** fűszerkereskedőnél

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy **tolltisztító**

intézetemet csak e hét végéig tartom üzemben. Kiváló tisztelettel **Schönbrunn Klára**

Özv. **Nyírádi Ferencné** eladja Hegymagas községhez tartozó Szent-Györgyhegyi cca

2400 □-öl szőlőjét.

Bővebb megtudható: Nagyköz utca 7 szám alatt.

RÉZGÁLIC

kapható Lustig József és Fia cégnél

Lówy B. könyvnyomdája, Tapolcza.

Előfizet 10 fillér
dolgotat
sal harc
mintha
természet
akadályok
műveket
szellemi
nak; a ne
kiapadhat
beli kin
egyének
szellemi
izmusok va
a légyzü
aludni, a
csöndes a
jébe, az
teres ma
szerelésb
emelkedő
col, olya
már a sz
emelkedő
zetek, k
egyesek
nek, a
bámulat
ják be,
sem tété
még ke
És m
mást leg
levő ért
éredékb
ságokba
ha ez
meghala
haladás
ság érd
csoda
ebből a
amelye
meg i
helyett
munká
Csoc
minő e
ben. M
teremt
lehetne
könny
pénze
gáljuk.
tisztas
tözne
Szé
láttára
az em
mámo
azokra
amely
művel
tudná